

**Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Nowinach
za 2024 r.**

Spis treści

I. Podstawy prawne działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach.....	str.3
II. Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach.....	str.6
1. Zadania własne.....	str.6
2. Zadania zlecone.....	str.8
III. Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach.....	str.9
IV. Formy Pomocy Społecznej.....	str.15
1. Zadania własne realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach.....	str.17
1.1 Usługi opiekuńcze.....	str.18
1.2 Domy Pomocy Społecznej.....	str.18
1.3 Zasiłki celowe, specjalne celowe, pomoc rzeczowa.....	str.19
1.4 Zasiłki okresowe.....	str.20
1.5 Zasiłki stałe.....	str.20
1.6 Składki zdrowotne.....	str.20
1.7 Pomoc Państwa „ Posiłek w szkole i w domu”.....	str.20
1.8 Inne formy pomocy.....	str.20
1.9 Dodatki mieszkaniowe.....	str.20
1.10 Schroniska i Ośrodki Interwencji Kryzysowej.....	str.21
1.11 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	str.21
1.12 Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.....	str.22
1.13 Karta Dużej Rodziny.....	str.26
1.14 Zasiłki i stypendia szkolne.....	str.27
1.15 Realizacja zadań wspierania rodziny i pieczy zastępczej.....	str.28
2. Zadania zlecone realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach.....	str.39
2.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	str.39
2.2 Opiekunowie prawni.....	str.39
2.3 Bon energetyczny.....	str.39
2.4 Zwrot VAT za gaz.....	str. 40
2.5 Fundusz alimentacyjny i dłużnicy alimentacyjni.....	str.41
2.6 Realizacja świadczeń rodzinnych.....	str.45
2.7 Realizacja zadania wynikającego z ustawy Prawo ochrony środowiska.....	str. 47
V. Pozostałe zadania realizowane z zakresu polityki społecznej.....	str. 47
1. Korpus Wsparcia Seniorów	str. 47
2. Asystent osobisty dla osoby niepełnosprawnej	str. 48
3. Opieka Wytchnieniowa	str. 49
4. Projektu unijny „Tworzenie Lokalnego Systemu Wsparcia dla Seniora”	str. 50
5. Pomoc żywnościowa 2024.....	str. 51
VI. Kierunki działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.....	str. 54

I. Podstawy prawne działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach

Ośrodek Pomocy Społecznej działa oraz realizuje zadania wynikające z następujących ustaw:

- 1) Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz.1465 ze zm.)
- 2) Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.)
- 3) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.)
- 4) Ustawy z dnia 1 października 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1572 ze zm.)
- 5) Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.)
- 6) Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. 2024 r., poz. 1135 ze zm.) oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych.
- 7) Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 497ze zm.)
- 8) Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917)
- 9) Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz.572 ze zm.)
- 10) Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335 ze zm.)
- 11) Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.)
- 12) Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 ze zm.)
- 13) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 146 ze zm.)
- 14) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673)
- 15) Ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U.

- z 2025 r., poz. 132 ze zm.)
- 16) Ustawy z dnia 9 czerwca 2025 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 49 ze zm.)
  - 17) Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r., poz. 2230 ze zm.)
  - 18) Ustawy z dnia 11 lutego 2023 o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r., poz. 1576 ze zm.)
  - 19) Ustawa Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.)
  - 20) Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. z 2024 r. poz.1509 ze zm.)
  - 21) Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. 2024 r. poz. 953)
  - 22) Uchwały Nr 1/56/90 Gminnej Rady Narodowej z dnia 05.03.1990 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sitkówce-Nowinach”.
  - 23) Innych aktów prawnych dotyczącej jego działalności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach realizował w roku 2024 zadania wynikające z art. 17 ust 1 oraz art.18 ust. 1-2 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.), art. 176 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49 ze zm.), Uchwały Nr 149 RM z dnia 23 sierpień 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P z 2023 r. poz.881 ze zm.).

Podstawą działania były również akty wykonawcze do ustawy o pomocy społecznej, a w szczególności Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2024 poz. 816), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r., poz.1044), Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpień 2023 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2025, poz.51), a także Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673), Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U 2025 poz. 214 ze zm.), Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz.917).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy Nowiny. Działa na podstawie Statutu zatwierdzonego Uchwałą Nr RG – XXVIII/349 /17 Rady Gminy Sitkówka-Nowiny z dnia 27 marca 2017 r., oraz Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sitkówce-Nowinach z dn. 01.10.2020 wprowadzonego Zarządzeniem Kierownika Nr GOPS 19.2020.

Przedmiotem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach jest realizacja polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Nadrzędnym celem jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

II. Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach

1. Zadania własne

Zgodnie z art. 17 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
2. sporządzanie zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
10. praca socjalna;
11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
13. dożywianie dzieci;
14. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
15. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

16. pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
17. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
18. utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
19. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
20. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
21. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
22. przyznawanie i wypłacanie specjalnych zasiłków celowych.

2. Zadania zlecone

Zgodnie z art. 18 ustawy o pomocy społecznej do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
3. prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
7. wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

III. Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach realizuje zadania Gminy w zakresie pomocy społecznej zarówno w zakresie zadań własnych, jak i zleconych z zakresu administracji rządowej na podstawie ustaw.

Wykonanie planu finansowego w 2024 r. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach przedstawia się następująco:

I. Dochody z zakresu Pomocy Społecznej, obejmowały:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach na dzień 31.12.2024 r. zrealizował dochody w kwocie 88 602,41 zł, przy planowanych 107 000,00 zł, tj. w 82,81 %.

Dochody zrealizowane przez GOPS dotyczą wpłat z tytułu zwrotu kosztów za pobyt w Domu Pomocy Społecznej i schronisku dla osób bezdomnych, wynagrodzenia z tytułu terminowej wpłaty do Urzędu Skarbowego podatku dochodowego od osób fizycznych, odsetek bankowych, dochodów z tytułu wpłat za świadczone usługi opiekuńcze i zwrot nienależnie pobranych świadczeń.

Na dzień 31.12.2024 r. GOPS posiadał należności wymagalne w kwocie 7 679,46 zł z tytułu nienależnie pobranych świadczeń.

II. Wydatki z zakresu Pomocy Społecznej, obejmowały:

1. Wydatki wykonane przez jednostkę Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania Gminy w zakresie pomocy społecznej zarówno w zakresie zadań własnych, jak i zleconych z zakresu administracji rządowej na podstawie ustaw.

Plan wydatków z zakresu Pomocy Społecznej na dzień 31.12.2024 r. to 8 289 510,19 zł, wykonanie wydatków wyniosło 7 581 354,35 zł, co stanowi 91,46 % wykonania planu.

Dział 851 „Ochrona zdrowia”

85195- wydatkowano 520,00 zł, zadanie zlecone.

Dział 852 „Pomoc Społeczna”:

Plan wydatków z działu „Pomocy Społecznej” na dzień 31.12.2024 r. to 4 197 945,07 zł, wykonanie wydatków wyniosło 3 610 367,25 zł co stanowi 86,00 % wykonania planu.

Wydatki na zadania własne, które łącznie wyniosły 3 513 637,62 zł, pokryte zostały ze środków własnych 3 070 078,19 zł oraz z dotacji z budżetu państwa w kwocie 793 031,65 zł. Natomiast wydatki na zadania zlecone w kwocie 416.041,32 zł finansowane są wyłącznie z otrzymanych dotacji. Wydatki ze środków Funduszu Pomocowego w wysokości 2 775,60 zł.

W ramach działu 852 wykonywane zostały zadania:

1. Zadania zlecone, finansowane są w całości z budżetu państwa na dzień 31.12.2024 r. wyniosły 416 041,32 co stanowi 88,68 % wykonania planu.

85215 – bon energetyczny – 165 523,35 zł

85219 – wynagrodzenie dla opiekuna prawnego – 964,00 zł

85278 – usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 107 025,52 zł

85295 – dodatek osłonowy – 138 116,45 zł

85295 – POMOST – 4 412,00 zł

2. Zadania własne finansowane w części z budżetu państwa na dzień 31.12.2024 r. wyniosły 3 070 078,19 zł, co stanowi 87,38 % wykonania planu.

W dziale tym wydatki obejmowały:

A - opłaty za pobyt podopiecznych w Domach Pomocy Społecznej w rozdziale 85202 wyniosły 443 737,35 zł. W roku 2024 w Domu Pomocy Społecznej przebywało 12 osób.

B - Ośrodki wsparcia - Wydatki w tym rozdziale poniesione zostały za pobyt 5 podopiecznych w schronisku dla bezdomnych, Punkt Pomocy Doraźnej oraz Noclegownie – 21 623,00 zł.

C - na zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wydano – 18 157,44 zł, środki wydatkowane w ramach Gminnej Kampanii na rzecz Przeciwdziałania Przemocy, dofinansowanie z dotacji w wysokości 6 000,00 zł;

D - na składki na ubezpieczenie zdrowotne wydano – 25 362,26 zł, w całości finansowane z dotacji;

E - zasiłki i pomoc w naturze ewidencjonowane w rozdziale 85214, 85216 i 85230– w tym:

- zasiłki okresowe – 100 191,59 zł finansowane z dotacji z budżetu państwa w kwocie 99 571,21 zł;
- zasiłki stałe finansowane w całości z dotacji z budżetu państwa w kwocie 319 554,34 zł, finansowane w całości z budżetu państwa;
- zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki celowe zrealizowane były zarówno w formie rzeczowej, jak i pieniężnej, w kwocie 37 281,70 zł;
- posiłek w szkole i domu w kwocie 208 194,55 zł, dofinansowanie z budżetu państwa wyniosło 166 555,64 zł .

Pomoc została zrealizowana w formie pieniężnej, w formie posiłków w szkołach, oraz w formie posiłków dla osób dorosłych przebywających w schroniskach. W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, otrzymujemy 80 % wydatkowanych środków z budżetu państwa - o tak wysokim dofinansowaniu zdecydował udział środków finansowych Gminy na ten cel;

F - dodatki mieszkaniowe rozdział 85215 - wyniosły do 31.12.2024 r. –28 039,80 zł.

G - funkcjonowanie GOPS ujęte w rozdziale 85219 kosztowało łącznie w 2024 roku 1 560 860,72 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne pracowników GOPS – 1 392 202,49 zł, co stanowi 92,32 % wykonania planu, pozostałe koszty obsługi ośrodka to 168 658,23 zł, dofinansowanie z budżetu państwa w wysokości 95 857,00 na utrzymanie GOPS oraz 95 857,00 w ramach Dofinansowania wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027.

H - na usługi opiekuńcze ujęte w rozdziale 85228 wydano łącznie 227 345,16 zł, są to koszty wynagrodzeń i pochodnych pracowników zatrudnionych na umowę zlecenie i umowy o prace w ramach usług opiekuńczych, gdzie objęto opieką 17 osób.

I – inne formy pomocy w rozdziale 85295:

- Wigilia dla osób samotnych- 12 574,19 zł
- Pogrzeb podopiecznego 6 100,00 zł
- GOPS realizował również program „Korpus Wsparcia Seniora” na rok 2024 otrzymaliśmy dotację w wysokości 11 095,08 zł, dofinansowanie 8 875,08 zł
- Refundacja podatku VAT- 17 993,81

W ramach rozdziału 85295 ze środków Funduszu Pomocowego wydatkowane zostały na rzecz obywateli Ukrainy środki w wysokości 2 775,60 zł, w tym:

- Posiłek dla dzieci i młodzieży 42,00 zł

- Świadczenia rodzinne 2 733,60 zł

W rozdziale 85295 wydatkowane zostały środki w ramach projektu pn. **”Tworzenie Lokalnych systemów wsparcia dla seniorów”** w wysokości 153 439,34 zł co stanowi 59,74% wykonania planu. W tym środki własne w kwocie 17 676,45 zł, dofinansowanie projektu nr FESW.09.04.IZ.00-0003/24 w kwocie 135 762,89 zł.

W ramach projektu zostały zrealizowane zadania m.in. usługi asystenckie dla osób starszych z niepełnoprawnosćiami ; Specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania - usługi fizjoterapeuty/rehabilitanta; Pakiety rehabilitacyjne; Złota Rączka, spotkania integracyjne wraz z działaniami prozdrowotnymi zapobiegająca utracie kondycji psychofizycznej mające na celu zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

85415 „Pomoc materialna dla uczniów”

W ramach tego działu zostały wypłacone zasiłki szkolne dla 2 uczniów – 2 100,00 zł, w tym kwota dotacji wynosiła 1680,00 zł, wkład własny 420,00 zł.

Dział 855 „Rodzina”

Plan wydatków z działu „Rodzina” na dzień 31.12.2024 r. to 4 063 045,12 zł, wykonanie wydatków wyniosło 3 968 367,10 zł, co stanowi 97,67 % wykonania planu.

Wydatki na zadania własne, które łącznie wyniosły 236 702,68 zł, pokryte zostały ze środków własnych oraz dotacji w wysokości 31 455,64 zł. Natomiast wydatki na zadania zlecone w kwocie 3 731 664,42 zł finansowane są wyłącznie z otrzymanych dotacji.

W ramach działu 855 wykonywane zostały zadania:

1. Zadania zlecone finansowane są w całości z budżetu państwa na dzień 31.12.2024 r. wyniosły 3 731 664,42 zł, co stanowi 98,86 % wykonania planu.

Wydatki z zakresu zadań zleconych ujęte w rozdziale:

- 85502 wynosiły 3 678 634,91 zł, obejmowały:
  - wypłata świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego, świadczenia „Za życiem” oraz składek ubezpieczeń społecznych od świadczeń 3 569 723,13 zł;
  - wynagrodzenie wraz z pochodnymi pracowników prowadzących obsługę tych świadczeń

i funduszu alimentacyjnego za rok 2024 wyniosło – 89 333,24 zł;

- pozostałe koszty obsługi świadczeń i funduszu alimentacyjnego –19 578,54 zł.

- 85503 - za obsługę programu dla rodzin wielodzietnych Kart Dużej Rodziny w 2024 roku wydatkowano kwotę 349,00 zł za wydanie kart.
- 85513 - składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców – 52 680,51 zł.

2. Zadania własne finansowane w części z budżetu państwa na dzień 31.12.2024 r. wyniosły 236 702,68 zł, co stanowi 80,97 % wykonania planu.

A - pokrycie kosztów utrzymania dzieci przebywających w rodzinie zastępczej oraz placówkach opiekuńczo wychowawczych wynosi 114 401,43 zł. Koszty dotyczą 8 dzieci.

B - wykonanie planu w rozdziale 85504 Asystent rodziny wynosi 122 301,25 zł, co stanowi 75,34 % wykonania planu, w tym wynagrodzenia i pochodne pracowników GOPS – 116 297,64 zł, pozostałe koszty obsługi to 6 003,61 zł. W ramach „Programu Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2024, otrzymaliśmy kwotę 24.315,33 zł. oraz środki w ramach „Dofinansowania wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027" w kwocie 7 140,31 zł.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również programy w ramach środków pozabudżetowych.

1. Program „Asystent osobisty dla osoby niepełnosprawnej” – edycja 2024, wsparcie w kwocie 914 358,42 zł
2. Program „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2024, wsparcie w kwocie 18 408,77 zł

W 2024 r. GOPS realizował jedynie wydatki bieżące.

Na dzień 31.12.2024 r. GOPS nie miał zobowiązań wymagalnych.

Kadra i utrzymanie Ośrodka

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 18 ustawy o pomocy społecznej, na które otrzymujemy dotację celową z budżetu państwa. Dodatkowo realizując świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny, otrzymujemy 3 % od otrzymanej dotacji świadczeń na pokrycie kosztów obsługi stanowiska pracy.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek zatrudnia

pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej. W 2024 r. zatrudnionych było 4 pracowników socjalnych świadczących pomoc w formie pracy socjalnej i przeprowadzających wywiady środowiskowe w miejscu zamieszkania wnioskodawcy.

Na dzień 31.12.2024 r. w GOPS w Nowinach zatrudnionych było na umowę o pracę ogółem 12 osób, w tym: kierownik, główny księgowy, inspektor ds. administracyjno-biurowych, podinspektor ds. świadczeń rodzinnych i wychowawczych – 1 etat, inspektor ds. funduszu alimentacyjnego – 1 etat, 3 etaty na stanowisku specjalista pracy socjalnej, asystent rodziny-1 osoba, starszy pracownik socjalny – 1 etat, inspektor ds. kadr i płac - 1 etat, opiekunka osób starszych -1 etat. W 2024 r. na umowę zlecenie zatrudnionych było 17 opiekunek osób starszych i niepełnosprawnych, 32 asystentów osób niepełnosprawnych 1 informatyk, 1 - konsultant prawny, 1 psycholog, 4 opiekunki do Opieki Wytchnieniowej

Poniższa tabela Nr 1 przedstawia stan zatrudnienia w Ośrodku w 2024 r.

Tabela nr 1

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba zatrudnionych osób
1	Kierownik GOPS	1
2	Główny Księgowy	1
3	Pracownik administracyjno-biurowy	1
4	Świadczenie rodzinne i wychowawcze	1
5	Fundusz Alimentacyjny	1
6	Pracownicy Socjalni	4
7	Asystent Rodziny	1
8	Sprzątaczką umowa zlecenie	1
9	Usługi opiekuńcze- umowa zlecenie	17
10	Usługi opiekuńcze- umowa o pracę	1
11	Obsługa informatyczna - umowa zlecenie	1
12	Radca Prawny – umowa zlecenie	1
13	Psycholog – umowa zlecenie	1
14	Pracownik kadry-płace	1
15	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	32
16	Opiekunki w ramach Opieki Wytchnieniowej	4

IV. Formy pomocy społecznej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. w Gminie Nowiny zamieszkiwało 7883 (7886 mieszkańców w 2023 r.). Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 r. udzielił wsparcia 155 rodziny, w których żyło 257 osoby. Aby osoba lub rodzina otrzymała świadczenie z pomocy społecznej musi jednocześnie spełniać kryterium dochodowe oraz znajdować się w sytuacji opisanej w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

W 2024 r. pracownicy socjalni przeprowadzili 360 wywiadów środowiskowych, które pozwoliły na poznanie sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, mieszkaniowej i materialnej rodzin ubiegających się o pomoc. Wydano 603 decyzje administracyjnych w ramach pomocy społecznej.

. Ponadto GOPS wydał 230 decyzji w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych, 30 w zakresie funduszu alimentacyjnego, 28 w zakresie dodatków mieszkaniowych, 9 decyzji dotyczących stypendium szkolnego.

Porównanie liczby rodzin objętych pomocą z uwzględnieniem powodów przyznawania pomocy społecznej w latach 2020-2024 przedstawia tabela nr 2

Tabela nr 2. Powody przyznania pomocy w latach 2020 – 2024r.

Powody przyznania pomocy	2020 r.		2021 r.		2022 r.		2023 r		2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	127	244	117	204	119	175	92	149	77	114
sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
bezdomność	7	7	7	8	9	9	7	7	8	8
bezrobocie	113	237	106	212	97	177	79	144	68	111
niepełnosprawność	71	137	72	116	59	101	55	87	62	100
długotrwała lub ciężka choroba	110	199	107	180	88	160	76	126	93	148
bezradność w sprawach opiekuńczo -wychowawczych	14	48	11	46	3	21	14	48	4	14
przemoc w rodzinie	2	5	1	3	0	0	1	4	2	8
alkoholizm	18	20	16	19	12	12	20	25	4	6
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3	4	4	4	4	2	4	23	35
rodziny niepełne	10	23	7	21	6	16	10	29	3	16
rodziny wielodzietne	4	24	9	49	7	38	8	47	3	18
zdarzenie losowe	2	2	0	0	0	0	2	4	3	5
klęska żywiołowa lub ekologiczna	3	6	1	4	1	1	1	3	3	16
potrzeba ochrony macierzyństwa	15	65	13	66	4	19	4	19	5	22

Z powyższego zestawienia wynika, że jedną z dominujących przyczyn powodujących zgłaszanie się po pomoc było niepełnosprawność i długotrwała choroba. Kolejną przyczyną było ubóstwo, rozumiane jako uzyskiwanie dochodów poniżej ustawowego kryterium dochodowego (które oscyluje na granicy minimum egzystencji określonego przez Instytut Pracy i Spraw Społecznych), wynikające głównie z bezrobocia, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, a także alkoholizmu. Niedostateczna ilość miejsc pracy, niski poziom kwalifikacji i wykształcenia oraz uzależnienia, decydują o wysokiej liczbie klientów pozostających bez pracy. Bardzo często powodem przyznawania pomocy jest występowanie kilku przyczyn jednocześnie. Problemy te są ściśle ze sobą powiązane, np. bezrobocie powoduje utratę środków na utrzymanie, a jednocześnie pogłębia i nawarstwia inne problemy, takie jak bezradność, izolację społeczną, bądź uzależnienia. Celem wszystkich działań podejmowanych przez GOPS jest zapobieganie marginalizacji i wyprowadzenie z trudnej sytuacji osób i rodzin oraz wyposażenie ich w narzędzia umożliwiające samodzielne radzenie sobie z istniejącymi problemami i zabezpieczeniem potrzeb.

1. Zadania własne realizowane przez Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach

Trudna sytuacja życiowa (ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała choroba, bezradność, przemoc w rodzinie, uzależnienia) oraz posiadane dochody nie przekraczające kryteriów dochodowych warunkują prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Kryterium osoby samotnie gospodarującej 776,00 zł, natomiast dla osoby w rodzinie 600,00 zł.

Pomoc udzielona była w formie pieniężnej, rzeczowej oraz w usługach. Świadczenia miały charakter stały, okresowy lub jednorazowy. Bardzo ważnym zadaniem pomocy społecznej jest praca socjalna, która może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. Praca socjalna z klientami nastawiona była na ich usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Pracownicy socjalni kontynuowali kontrakty socjalne z zachowaniem instrumentów aktywnej integracji. Osobom wymagającym wsparcia w codziennych czynnościach udzielono pomocy w formie usług opiekuńczych. Udzielono pomocy rodzinom będącym w kryzysie. Wspierano rodziny niewydolne wychowawczo przyznając usługi asystenta rodziny.

Tabela nr 3. Charakterystyka przyznanych świadczeń pieniężnych i w formie rzeczowej w latach 2022-2024.

Tabela nr 3

Rozdział	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Koszt świadczeń w 2022 r.	Liczba rodzin	Koszt świadczeń w 2023 r.	Liczba rodzin	Koszt świadczeń w 2024 r.
85202	Opłata za pobyt w DPS	15	370.922,52	10	414.156,80	11	443.737,35
85203	Schronienie	4	19.982,08	3	29.164,00	2	21.623
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	35	38.968,20	30	18.692,85	32	25.362,26
85214	Zasiłki celowe	70	28 530,00	63	45.200,00	59	37.281,70
85214	Specjalne zasiłki celowe						
85214	Pomoc rzeczowa						
85214	Zasiłki okresowe	72	185 785,5	57	138.928,51	49	100.191,59
85216	Zasiłki stałe	38	236.680,50	32	225.270,57	33	319.534,34
85228	Usługi opiekuńcze	25	213.996,43	19	201,055,46	24	227.345,16
85295	Posiłek w szkole i w domu	119	235.345,00	104	248.443,73	94	268.194,55
85295	Pogrzeby	0	4000	0	0	1	6.100
85215	Dodatki mieszkaniowe	20	40.222,63	17	46.604,31	13	28.039,80
85415	Zasiłki i stypendia socjalne	7	7150	4	4900	2	2.100

1.1 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze jako zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym, świadczone są osobom które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione z powodu samotności lub niemożności zapewnienia jej przez rodzinę. Usługi obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienia kontaktów z otoczeniem. W 2024 r. usługi opiekuńcze realizowane były dla 24 osób. Całkowity koszt realizacji usług opiekuńczych w 2024 r. wyniósł 227.345,16 zł.

1.2 Domy Pomocy Społecznej

Do domów pomocy społecznej kierowane są tylko osoby, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogą samodzielnie funkcjonować w środowisku, a dla których

zapewniana przez rodzinę lub GOPS opieka jest niewystarczająca. W DPS w 2024 r. ogółem

przebywało 11 osób. Łączny koszt pobytu w domach pomocy społecznej w 2024 r. wyniósł 443.737,35 zł.

1.3 Zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe oraz pomoc rzeczowa

Zasiłki celowe przyznawane są na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe, mogą być realizowane w formie rzeczowej lub pieniężnej. Wszystkich zasiłków celowych i specjalnych celowych w tym również w formie rzeczowej w 2024 r. wypłacono dla 59 rodzin .

Zasiłki celowe i specjalne celowe przyznawane były głównie na:

- cele zdrowotne i koszty leczenia,
- zakup ubrań,
- zakup podręczników do szkoły,
- zakup opału,
- energię elektryczną.

Łącznie została udzielona pomoc na powyższe cele na kwotę 37.281,70 zł.

W 2024 r. udzielono pomocy w formie specjalnego zasiłku celowego dla 27 rodzin w których żyje 43 osób. Powyższa forma pomocy udzielana jest w szczególności na zakup lekarstw oraz opału.

1.4 Zasiłki okresowe

Zasiłki okresowe są zadaniem własnym gminy dofinansowanym z budżetu państwa. Przyznawane są głównie ze względu na bezrobocie, długotrwałą chorobę lub niepełnosprawność. W 2024 r. zasiłki okresowe przyznano dla 49 rodzin w których żyło 75 osób. Łączna kwota wypłaconych zasiłków okresowych to 138.928,51 zł w tym 99.571,21 zł z dotacji, a 620,38zł ze środków własnych. Średnio zasiłek okresowy przyznawany był na 3 miesiące. Na terenie naszej gminy zasiłki okresowe przyznane były z powodu:

- bezrobocia – 39 rodziny,
- niepełnosprawności – 3 rodzina,
- długotrwałej choroby – 8 rodzina.
- Inne przyczyny – 3.

1.5 Zasiłki stałe

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe i stanowi dochód bądź uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Świadczenie to jest zadaniem własnym gminy, na które otrzymujemy dotację z budżetu państwa. Łącznie świadczenia zostały wypłacone dla 33 osób niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności na łączną kwotę 319.554,34 zł.

1.6 Składki zdrowotne

Składki zdrowotne w 2024 r. zostały przyznane dla 32 osób pobierających zasiłki stałe na łączną kwotę 25.362,26zł.

1.7 Program „Posilek szkole i w domu”

Program „Posilek w szkole i w domu” realizowany jest w formie zasiłku celowego – pieniężny na zakup art. żywnościowych.

Całkowity koszt realizacji programu w 2024 r. wyniósł 208.194,55 zł. w tym z dotacji budżetu państwa pochodziło 166.555,64 zł. W ramach programu „Posilek w szkole i w domu” łącznie pomocą objętych zostało 94 rodziny.

1.8 Inne formy pomocy

Wigilia dla osób samotnych –po dwóch latach przerwy z powodu stanu pandemii odbyło się tradycyjne spotkanie w Zespole Szkół Ponadpodstawowych - koszt 12.574,19 zł.

1.9 Dodatki mieszkaniowe

Osoby posiadające tytuł prawny do zajmowanego lokalu i spełniające kryteria określone w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335 ze zm.) zostały objęte pomocą w formie przyznania dodatków mieszkaniowych. W 2024 r. w ramach dodatków mieszkaniowych wydano 23 decyzji administracyjnych przyznających dodatek mieszkaniowy. Łączna wartość udzielonych dodatków mieszkaniowych w 2024 r. wyniosła 28.039,80zł.

1.10 Schroniska i Ośrodki Interwencji Kryzysowej

W 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach opłacił pobyt w schronisku dla bezdomnych lub ośrodka interwencji kryzysowej na kwotę 21.623 zł.

1.11 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Nowiny na lata 2021-2025 jest ograniczenie skali zjawiska przemocy na terenie gminy oraz ograniczenie negatywnych skutków tego zjawiska.

Adresowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Nowiny, przede wszystkim ofiar przemocy w rodzinie, jej sprawców i świadków. W realizacji Programu uczestniczą specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy, instytucje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie.

Realizacja Gminnego Programu ma na celu:

1. Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin;
2. Koordynacja działań pomocowych lokalnych podmiotów na rzecz budowania gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w Gminie Nowiny;
3. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego w kierunku kształtowania właściwych postaw zaufania i szacunku, propagowanie zachowań sprzyjających pozytywnym postawom w rodzinie oraz edukacja uczniów o zagrożeniach płynących ze zjawiska przemocy w rodzinie;
4. Zwiększenie kompetencji przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie;
5. Zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy.

1.12 Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno - pomocowych.

Celem Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego jest:

- I.** Pomoc rodzicom, grupom problemowym i środowiskom dysfunkcyjnym w przezwyciężeniu ich problemów
- II.** Efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu
- III.** Współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- IV.** Rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym

Cele Zespołu realizowane są poprzez:

1. Ocenę sytuacji problemowej osoby indywidualnej, rodziny, grup problemowych lub środowiska znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wypracowanie sposobu postępowania, który będzie miała na celu przywrócenie integralności rodziny bądź środowiska oraz możliwości realizowania ich funkcji, oraz podejmowanie działań w tym celu przewidzianych przepisami prawa,
2. Udzielenie pomocy, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego, prawnego, psychologicznego osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowisku, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów,
3. Podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie,
4. Udzielenie pomocy dzieciom doświadczającym i będącym świadkami przemocy w rodzinie,
5. Podejmowanie wspólnych działań w ramach procedury „Niebieska karta”.

Poniższe sprawozdanie stanowi podsumowanie działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Nowiny w 2024 r. Zadanie to obejmuje posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, które w ramach swoich kompetencji i obowiązków zawodowych pomagały osobom doznającym przemocy oraz członkom ich rodzin.

Spotkania ZI odbywały się w Sali Konferencyjnej Urzędu Gminy Nowiny po wcześniejszym telefonicznym lub pisemnym poinformowaniu członków przy zachowaniu wszelkich środków ostrożności.

W skład Zespołu wchodzi obecnie 20 osób, przedstawiciele:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
2. Policji;
3. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
4. Oświaty;
5. Ochrony zdrowia;
6. Kuratorskiej Służby Sądowej;

W związku ze zmianą dotychczasowych przepisów w dniu 2023-06-26 została podjęta Uchwała Rady Gminy nr RG-LXII/717/23 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Zostały podpisane stosowne porozumienia z instytucjami delegującymi swoich przedstawicieli do prac Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno– pomocowych.

W dniu 2023-09-04 Zarządzeniem Nr WG.0050.94.2023 Wójta Gminy Nowiny został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

W 2024 roku odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, z których sporządzono listy obecności oraz protokoły.

Spotkania Zespołu mają na celu głównie omówienie sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu. Dlatego członkowie Zespołu diagnozowali sytuacje w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, przedyskutowali możliwości udzielenia odpowiedniego wsparcia rodzinie. Omawiane były również możliwości dotyczące profilaktyki, rozpowszechniania wiedzy na temat przemocy w środowisku, podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z rodziną dotkniętą przemocą. W 2024 roku do przewodniczącej ZI wpłynęło 29 formularzy „Niebieska Karta” - A sporządzone przez:

- 1) Policję – 15 kart
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – 8 kart
- 3) GKRPA- 0 karty
- 4) Ochrona Zdrowia - 1 kart
- 5) Oświatę - 4 karty
- 6) Asystenta rodziny – 1 karta

Po wpłynięciu do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego formularza NK – część A do prokuratury zostaje przesłane zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na zasadzie art. 304 k.pk., do GKRPA w/m skierowany zostaje wniosek z prośbą o zbadanie przez lekarza biegłego, w przedmiocie uzależnienia i ewentualnego objęcia leczeniem odwykowym osoby u której z informacji zawartych w formularzu NK, występuje problem z alkoholem.

W przypadku, kiedy w rodzinie są małoletnie dzieci do Sądu Rejonowego w Kielcach Wydział Rodzinny i Nieletnich przesłany zostaje wniosek o wgląd w sytuację rodziny, natomiast do Szkół czy Przedszkoli prośba o sporządzenie opinii pedagogicznej dotyczącej dzieci.

Podczas posiedzenia grupy diagnostyczno – pomocowej jej członkowie ustalają częstotliwość wizyt Policji w rodzinie sprawdzających stan bezpieczeństwa rodziny. Pracownik socjalny informuje grupę diagnostyczno – pomocową o podjętych działaniach na rzecz rodziny. Na spotkanie grupy w innych terminach zapraszane są zarówno ofiara jak i sprawca przemocy. Członkowie proponują im w razie potrzeby możliwość skorzystania z konsultacji z psychologiem lub radcą prawnym. Sprawcy przemocy są informowani o możliwości wzięcia udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie, które odbywają się na terenie Kielc. Współpraca, wymiana spostrzeżeń pozwoliła na podjęcie szybkich działań. Bezpośredni sposób przekazywania informacji i podejmowanie konkretnych działań usprawniły pracę instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy. Zespół Interdyscyplinarny w 2024 roku realizował również działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Nowiny na lata 2021-2025.

W GOPS w Nowinach w 2024 roku dostępne były plakaty, ulotki o treści związanej z przeciwdziałaniem przemocy w domowej, jak również wykaz instytucji mogących udzielić wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie. Działanie zespołowe jest niezbędne w celu odniesienia skutecznej i profesjonalnej pomocy. Z jednej strony tylko w ten sposób można uświadomić społeczeństwo i pokonać stereotypy. Z drugiej strony interdyscyplinarne podejście daje poczucie skuteczności, kompetencji, spokoju, że wykorzystano się wszystkie możliwości, jakie gmina posiada, a zaplanowana wspólna pomoc przyniesie pożądane rezultaty. Nie reagując na przemoc bierzemy na siebie odpowiedzialność za cierpienie drugiego człowieka, a być może i jego życie. Dlatego naszym obowiązkiem moralnym jest zgłaszanie odpowiednim służbom przypadków przemocy. Przemoc doznawana ze strony najbliższej

osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Osoby doznające przemocy potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, medycznej a także wsparcia emocjonalnego. Dlatego przeciwdziałanie przemocy w rodzinie nie może opierać się wyłącznie na działalności jednej instytucji. Żadna instytucja nie ma wystarczających narzędzi, kompetencji i możliwości rozwiązania wszystkich problemów rodziny uwikłanej w przemoc. Z przebiegu spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grupy Roboczej wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet - szybki i pełny przepływ informacji między służbami, możliwość podjęcia działań interwencyjnych, zaplanowanych i skoordynowanych, niepowielających się.

1.13 Karta Dużej Rodziny

Od 16 czerwca 2014 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach przyjmuje wnioski o wydanie ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny uprawnia do zniżek, które oferowane są zarówno przez instytucje państwowe, jak i firmy prywatne.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

1. W wieku do ukończenia 18 roku życia;
2. W wieku do ukończenia 25 roku życia - w przypadku gdy dziecko uczy się w:
  - a. Szkole - do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego
  - b. Szkole wyższej – do końca roku akademickiego- w którym jest planowane ukończenie nauki zgodnie z oświadczeniem,
3. Bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.
4. Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. (zmiana obowiązuje od 01.01.2019 r.)

Członkami rodziny wielodzietnej są:

- a) rodzic (rodzice) – przez którego rozumie się także rodzica (rodziców) zastępczych lub osobę (osoby) prowadzące rodzinny dom dziecka;

- b) małżonek rodzica;
- c) dziecko – przez które rozumie się także dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą, oraz osobę przebywającą w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny nie przysługuje rodzicowi, którego sąd pozbawił władzy rodzicielskiej lub któremu sąd ograniczył władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, chyba że sąd nie pozbawił go władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci.

Wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny lub wydanie jej duplikatu składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach przyjął 22 wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny, wydano 42 karty.

1.14 Zasiłki i stypendia szkolne

Uczniowi przysługuje prawo do pomocy materialnej ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa lub budżecie właściwej jednostki samorządu terytorialnego. Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

1. stypendium szkolne;
2. zasiłek szkolny.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

O stypendia lub zasiłki szkolne ubiegać się mogą uczniowie zamieszkali na terenie Gminy Nowiny znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na

osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe zostało ustalone przez ustawodawcę zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

W 2024 r. stypendia szkolne na terenie Gminy Nowiny wypłacone były w 2 transzach, w czerwcu za okres od stycznia do czerwca i w grudniu za okres od września do grudnia. Wypłacono stypendia szkolne w wysokości 100,00 zł lub 125,00 zł miesięcznie na ucznia na łączną kwotę 2.100.00 zł, w tym z dotacji –1680,00 zł, natomiast ze środków własnych gminy wydatkowano kwotę – 420.00 zł dla 2 uczniów.

1.15 Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Założeniem podstawowym ustawy jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, jeśli ma ona trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Chodzi o zapewnienie pomocy, która wyeliminuje groźbę zabrania dziecka rodzinie lub w szczególnych sytuacjach, szybki powrót do rodziny po okresowym pobycie poza nią. Kierując się tą ideą, w przepisach ustawy duży nacisk położono na działania profilaktyczne, pomagające rodzinie w prawidłowym funkcjonowaniu i zapobiegające powstawaniu patologii. Profilaktyka rodzinna jest realizowana przede wszystkim przez gminne instytucje świadczące usługi na rzecz dziecka i rodziny. Pomoc jest kierowana głównie do rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem. Profilaktyka obejmuje również spokrewnione rodziny zastępcze, a także usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Uregulowania prawne w/w ustawy mają za zadanie zapewnić efektywne sposoby wspierania rodziny w wychowaniu dzieci poprzez zapewnienie im pobytu w placówkach wsparcia dziennego (np. świetlicach, klubach środowiskowych, ogniskach wychowawczych). Te placówki mają organizować dzieciom czas wolny i pomagać w nauce, przy stałej współpracy z rodzicami. Istotne znaczenie ma także praca z rodziną, która decyduje o psychicznym i intelektualnym rozwoju dziecka, o jego poczuciu własnej wartości i bezpieczeństwie emocjonalnym. Praca ta powinna być prowadzona m.in. w formie wsparcia asystenta rodziny, specjalistycznego poradnictwa, mediacji, terapii rodzinnej, treningu umiejętności wychowawczych i terapeutycznych dla rodziców.

Zagadnienia ogólne

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują m.in. we współpracy ze środowiskiem lokalnym, Sądami, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i ich związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Zadania z zakresu wspierania rodziny (obowiązek samorządu gminnego) i systemu pieczy zastępczej (obowiązek samorządu powiatowego) są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości.

Stosując ustawę należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do:

1. Wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowania dziecka poza rodziną do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeżeli jest to zgodne z dobrem dziecka;
2. Powrotu do rodziny;
3. Utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
4. Stabilnego środowiska wychowawczego;
5. Kształcenia, rozwijania uzdolnień, zainteresowań i przekonań, oraz zabawy i wypoczynku;
6. Pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
7. Ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
8. Informacji i wyrażania opinii w sprawach, które Go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
9. Ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
10. Poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
11. Dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Wspieranie rodziny

Rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Gmina ma obowiązek zapewnić wsparcie polegające w szczególności na:

1. Analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
2. Wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
3. Rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
4. Podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
5. Pomocy w integracji rodziny;
6. Przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
7. Dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale przez instytucje i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny oraz placówki wsparcia dziennego. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach zatrudnia 1 asystenta rodziny na umowę o pracę w ramach zadaniowego czasu pracy, posiadającego odpowiednie wykształcenie i doświadczenie w realizacji zadań na podobnym stanowisku.

Realizacja zadań założonych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2022-2024:

Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej, dalej zwany Programem, był dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2022-2024. Jego celem głównym było tworzenie warunków umożliwiających poprawę sytuacji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich wspieranie w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez realizowanie skoordynowanej polityki społecznej na rzecz wzmocnienia rodziny przez wyspecjalizowane instytucje samorządu lokalnego. Priorytetowym celem niniejszego

programu było to, aby dziecko miało prawo rozwijać się w rodzinie naturalnej. Zawierał on propozycje działań, zarówno profilaktycznych, jak i zmniejszających skutki patologii, skierowanych do rodzin, które wymagają pomocy nie tylko materialnej, ale głównie socjalnej oraz specjalistycznej (psychologicznej, prawnej, pedagogicznej). Proponowane działania miały za zadanie wesprzeć, rodzinę w pełnieniu jej podstawowych funkcji, w myśl zasady, że w pierwszej kolejności wykorzystywane powinny być zasoby i możliwości własne rodziny.

W związku z realizacją założeń Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024, wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gminy Nowiny w 2024 r. odbywało się poprzez:

- Systematyczny monitoring rodzin objętych pomocą GOPS w Nowinach,
- Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki okresowe, celowe, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, stypendia szkolne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów)
- Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny,
- Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym,
- Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego, socjalnego w placówkach oświatowych,
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- Prowadzenie nowych form pracy z rodziną przez pedagogów i psychologów zatrudnionych w szkołach,
- Świadczenie pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania osób w ich środowisku społecznym, wzmocnienie ich aktywności i samodzielności życiowej, oraz motywowanie do zmiany stylu życia,
- Finansowanie dożywiania dla dzieci w trakcie nauki w ramach realizowanego programu "Posiłek w szkole i w domu" w szkołach i przedszkolach,

- Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego i działających w ramach niego grup diagnostyczno-pomocowych,
- Doskonalenie kadr z zakresu wspierania rodziny.

Asystent rodziny w roku 2024 uczestniczył w kilku szkoleniach, na terenie GOPS Nowiny, wyjazdowych i on-line:

- 1) Kurs „Pierwsza Pomoc Przedmedyczna” przeprowadzony na terenie GOPS Nowiny zorganizowany przez ABC Bezpiecznej Pracy Anna Rubinkiewicz
- 2) Szkolenie dwu-modułowe: „Praca asystenta rodziny – obowiązki i prawa”. „Opis sytuacji rodziny w ujęciu Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach.” organizowane w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach (ul. Wrzosowa 44, Kielce)
- 3) Szkolenie „Wspólnota anonimowych alkoholików recepta na dobre życie: oraz „Zaburzenia emocjonalne u dzieci z rodzin w kryzysie” organizowane przez PCPR Kielce (ul. Wrzosowa 44, Kielce)
- 4) Trzy dniowe szkolenie on-line pt. **"Przeciwdziałania przemocy domowej"** organizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego
- 5) Szkolenie „Kondycja psychiczna dzieci i młodzieży w kontekście świata wirtualnego i realnego” oraz „Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem” zorganizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach (ul. Wrzosowa 44, Kielce)

Realizacja zadań założonych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny to również współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodzin wymagających wsparcia, m.in.: z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach, placówkami oświatowymi, Sądem Rejonowym w Kielcach, Prokuraturą Rejonową w Kielcach, Domem dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Kielcach, placówkami służby zdrowia.

1. Działania profilaktyczne realizowane w Placówkach oświatowych znajdujących się na terenie Gminy Nowiny w roku szkolnym 2024 r. skoncentrowane były głównie na budowaniu dobrostanu psychicznego uczniów. Ważną rolą było rozwijanie kompetencji społeczno-emocjonalnych potrzebnych uczniom w dalszej perspektywie życiowej, jak np. kształtowanie postaw prospołecznych: rozumienie potrzeb innych, a także umiejętności

współpracy na zasadach koleżeństwa, przyjaźni, szacunku. Ważnym aspektem były zajęcia uświadamiające uczniom zagrożenia wynikające z nadmiernego korzystania z urządzeń cyfrowych, stosowania cyberprzemocy oraz kształtowanie postaw odpowiedzialności i poczucia bezpieczeństwa w sieci. Prowadzono również zajęcia profilaktyczne z zakresu zdrowego trybu życia, skierowane w szczególności na działania antynikotynowe oraz antyalkoholowe. Przeprowadzone zostały zajęcia edukacyjne na temat rodzajów przemocy oraz form i możliwości pomocowych.

2. Z rodzicami zagrożonymi ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, pracował asystent rodziny prowadząc rozmowy edukacyjne celem wzmocnienia rodziny naturalnej.

3. Działania na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej realizowane są przez asystenta rodziny poprzez pracę z rodziną biologiczną dziecka w miejscu jej zamieszkania, polegającą na inicjowaniu działań niezbędnych do uregulowania sytuacji życiowej rodziny i umożliwienie powrotu dziecka.

Organizacja pracy asystenta rodziny na terenie Gminy Nowiny

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach zatrudnia asystenta rodziny.

Asystent rodziny pracuje z rodzinami wielo-problemowymi. Wymaga to od niego szerokiej wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań oraz profesjonalizmu zachowań w trudnych okolicznościach. Praca asystenta koncentruje się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których są dzieci. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego. Należy nadmienić, że rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, tylko za jej zgodą. W tym kontekście asystenturę należy rozumieć, jako formę wsparcia, a nie przymusu. Asystenta rodziny może przydzielić również Sąd w momencie kiedy uzna to za stosowne.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- I. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w **art. 11ust. 1**;
- II. opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- III. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- IV. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- V. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- VI. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- VII. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- VIII. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- IX. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- X. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- XI. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
  - 1) udzielanie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem, o których mowa w **art. 76a wyznaczenie asystenta rodziny** §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37, 1222 i 1248);
- XII. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- XIII. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
  - 1) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923 oraz z 2024 r. poz. 1572);
- XIV. prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;

- XV. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w **art. 17 zatrudnienie i stosunek pracy asystenta rodziny** ust. 1;
- XVI. monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- XVII. sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- XVIII. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- XIX. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową, o których mowa w **art. 9a zespół interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej** ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Tabela nr 1. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w 2024 r.

2024 rok 1 asystent rodziny	Liczba rodzin	Liczba osób dorosłych w tych rodzinach	Liczba dzieci w tych rodzinach
Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny	16	26	38

W 2024 roku asystent rodziny pracował z 16 rodzinami. Asystent rodziny w roku 2024 rozpoczął współpracę z dwoma nowymi rodzinami – jedną przydzieloną przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach oraz jedną przydzieloną przez Sąd Rejonowy w Kielcach. Zakończył współpracę z trzema rodzinami. Tylko w jednej rodzinie zostały osiągnięte założone w planie pracy cele, druga rodzina wyprowadziła się z terenu Gminy Nowiny, a w przypadku trzeciej Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny, stwierdził, że nie ma dalszych przesłanek do współpracy z asystentem rodziny.

Problemy występujące w rodzinach współpracujących z asystentem rodziny to przede wszystkim: problemy opiekuńczo-wychowawcze charakteryzujące się nieumiejętnością

panowania nad emocjami, brak wyuczonych pozytywnych wzorców wychowawczych, nieprawidłowy kontakt emocjonalny, duży dystans uczuciowy w stosunku do dzieci, bezrobocie, skłonności do picia alkoholu, konflikt pomiędzy małżonkami, przemoc w rodzinie, ubóstwo, niepełnosprawność, niepełność rodziny. Brak odpowiedniej opieki emocjonalnej i wychowawczej nad dziećmi podczas rozvodu rodziców.

W okresie styczeń-grudzień 2024 r. asystent rodziny podjął następujące działania:

1. Opracował plany pracy z rodziną przy aktywnym udziale jej członków i współpracy pracownika socjalnego. Głównym ich założeniem było podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, poprawa sytuacji materialnej i mieszkaniowej oraz polepszenie wyników szkolnych dzieci;
2. W rodzinach z problemem alkoholowym prowadził profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie wzmocnienia rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wskazywał gdzie mogą szukać wsparcia specjalistycznego;
3. Szesnastu rodzinom udzielił pomocy w zakresie: poprawy sytuacji bytowej, a w szczególności w zdobyciu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego. Wskazywał, jak sprawnie można wykonywać obowiązki domowe; doradzał, w jaki sposób zarządzać środkami finansowymi; pomagał w codziennej organizacji dnia rodziny; informował jak działają urzędy, placówki wspierające rodziny i dzieci; wyjaśniał, w jaki sposób należy wypełnić dokumenty oraz załatwić sprawy urzędowe wykorzystując własne uprawnienia i możliwości; wskazywał jak ubiegać się o rozłożenie spłaty zadłużenia na raty;
4. Udzielił pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych. Monitorował działania dotyczące napisania podania o przydział mieszkania socjalnego, pomagał w wyszukiwaniu ofert wynajmu mieszkania, motywował do większego zaangażowania w opiece nad dziećmi i zadbania o stronę estetyczną mieszkania;
5. Pomagał w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi; wskazywał sposoby wspólnego spędzania czasu z rodziną, doradzał jak wychowywać i opiekować się dziećmi; inicjował interwencję psychologa i psychiatry;

6. Współpracował ze szkołami na terenie Gminy Nowiny oraz poza jej terenem w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych dzieci;
7. Udzielał wsparcia dzieciom motywując je do udziału w zajęciach psychoedukacyjnych, rozwijających ich zainteresowania.
8. Współpracował z pracownikami socjalnymi;
9. Współpracował z jednostkami, organizacjami i innymi podmiotami oraz osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny, m.in. z: pedagogami i psychologami, prawnikiem, pracownikami socjalnymi, pracownikami Świetlicy, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, wychowawcami i dyrektorami ze Szkół: Podstawowych i Średnich, Komisariatem Policji w Chęcinach, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Nowinach, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Piekoszowie oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach, Ośrodkami pieczy zastępczej;
10. Motywował członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
11. Motywował do kontynuowania nauki, poszukiwania pracy;
12. Prowadził dokumentację obejmującą:
  - teczki rodzin zawierające notatki służbowe oraz dokumenty potwierdzające formy pracy, pisma sądowe itp.
  - ewidencję czasu pracy,
  - plan pracy z rodziną,
  - dokument zawierający wyrażenie zgody na objęcie rodziny wsparciem przez asystenta rodziny.

Tabela nr 2. Rodziny objęte pomocą asystenta w 2024 roku.

Liczba rodzin objętych pomocą w formie asystenta rodziny w 2024 r.	16
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę w 2024 r.	3
Liczba dzieci w tych rodzinach	38
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	4
Liczba dzieci przebywających w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym	0
Rodziny wielodzietne	8
Rodziny niepełne	6
Liczba nowych rodzin objętych pomocą asystenta rodziny w 2024 r.	2
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny będzie kontynuował pracę w 2025 roku	13

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina zobowiązana jest do współfinansowania pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Asystent rodziny w roku 2025 będzie pracował z jedną rodziną, która stara się o powrót dziecka z placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz jednego dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej u swojej babci. Do rodziny z pieczy zastępczej powróciła dwójka dzieci.

Gmina obligatoryjnie zatrudnia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Koszty wynagrodzenia osoby zatrudnionej na stanowisku asystenta rodziny w roku 2024 wyniosły 116.297,64 zł brutto w tym z innych źródeł 31.455,64 zł brutto.

Potrzeby związane z realizacją zadań w 2025 r.

23. Koszty wynagrodzenia osoby zatrudnionej na stanowisku asystenta rodziny zostały ujęte w planie finansowym GOPS Nowiny.
24. Podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny wspierającego rodziny przeżywające trudności w opiece i wychowaniu dziecka
25. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina zobowiązana jest do współfinansowania pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w wysokości odpowiednio:
  - a. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
  - b. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
  - c. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Środki na współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zostały ujęte w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach na 2025 r.

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny oraz praca zatrudnionego przez GOPS Nowiny asystenta rodziny w 2024 roku przebiegała efektywnie. Asystent rodziny wydajnie wspomógł działania pracowników socjalnych i zwiększył formę oraz zakres

wsparcia udzielanego poszczególnym rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. O pozytywnym działaniu współpracy z asystentem rodziny, świadczyć może, że mimo zakończonej współpracy z rodzinami i tak zwracają się o pomoc do asystenta w razie potrzeby i proszą o radę. Brak takiego wsparcia ze strony gminy wpłynąłby na zwiększenie liczby odbieranych dzieci do rodzin zastępczych. W chwili obecnej szczególny nacisk należy położyć na jakość pracy wszystkich służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w tym konieczność stałego podnoszenia kwalifikacji pracowników na stałą pracę z rodziną, w której zachodzi podejrzenie stosowania przemocy oraz na szybkie reagowanie choćby na najmniejszy sygnał nieprawidłowego pełnienia ról wychowawczych przez rodziców i opiekunów.

2. Zadania zlecone realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach

2.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Zasady świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych wynikają z Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie rodzajów specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189, poz. 1598 ze zmianami). Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem. W 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach nie udzielał pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych.

2.2 Opiekunowie prawni.

Ośrodek realizuje wynagrodzenie dla opiekunów prawnych zgodnie z orzeczeniami Sądu. W 2024 roku wypłaciliśmy wynagrodzenia dla dwóch opiekunów prawnych na kwotę 4412,00 zł.

2.3 Bony energetyczne.

Bon energetyczny za okres od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. to świadczenie pieniężnym przysługującym jednorazowo gospodarstwu domowemu jednoosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.

U. z 2024 r. poz. 323 i 858) za 2023 r., zwanego dalej "przeciętnym dochodem za 2023 r.", nie przekraczała kwoty 2500 zł, oraz gospodarstwu domowemu wieloosobowemu, w którym wysokość przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę nie przekraczała kwoty 1700 zł.

. Bon energetyczny przyznaje się w wysokości:

- 1) 300 zł - gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 2) 400 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 3) 500 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
- 4) 600 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną i jest wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji

i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2023 r. poz. 2496), do dnia

1 kwietnia 2024 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa

w art. 27g ust. 1 tej ustawy, bon energetyczny przyznaje się w wysokości:

- 1) 600 zł - gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 2) 800 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 3) 1000 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
- 4) 1200 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

Wyplacone świadczenia za okres od lipca 2024 do grudnia 2024r. – 160.725,35 zł dla 419 wnioskodawców.

2.4 Zwrot VAT-u za gaz.

31 grudnia 2023 r. weszły w życie przepisy przedłużające możliwość ubiegania się o refundację podatku VAT wynikającego z opłaconej faktury za dostarczone paliwa gazowe także w 2024 r.

Refundacja nadal obejmowała okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. (na podstawie dotychczasowych przepisów), a teraz także okres od 1 stycznia 2024 r. do dnia 30 czerwca 2024 r.

Aby ubiegać się o refundację podatku VAT należało złożyć dwa odrębne wnioski (za 2023 r. oraz za 2024 r.) w dowolnym czasie do dnia 30 września 2024 r. lub – jeżeli fakturę otrzymano po 30 września 2024 r. – w terminie 30 dni od jej otrzymania.

Refundacja przysługiwała dla odbiorców (gospodarstw domowych) gazu z sieci dla celów grzewczych.

Aby otrzymać refundację konieczne było

1. spełnienie kryterium dochodowego: gospodarstwo jednoosobowe – 2100 zł netto, gospodarstwo wieloosobowe – 1500 zł netto na osobę,
2. ogrzewanie gazowe musiało być głównym źródłem ogrzewania domu wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB), którego dokonuje się w Urzędzie Gminy Puławy.

Do wniosku należało załączyć fakturę dokumentującą faktyczne dostarczenie gazu oraz dowód jej opłacenia, a także dokumenty dotyczące wysokości dochodów.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach dokonał wypłaty – zwrotu VAT dla 32 wnioskodawców na kwotę 17.640,99 zł.

2.5 Fundusz alimentacyjny i dłużnicy alimentacyjni.

Od dnia 1 października 2008 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r, poz. 1300 ze zm.).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- do ukończenia przez nią 18 roku życia,
- do ukończenia 25 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności –bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeśli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej,

- zawarła związek małżeński.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1209,00 zł.

W myśl art.9 ust 2a ustawy w przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę, o której mowa w ust. 2, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony ten dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 z od 1 grudnia 2024 r. – nie wyższej niż 1000zł.

Osobą uprawnioną do otrzymywania świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Bezskuteczność egzekucji oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych;

Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą;

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. wpłynęło 32 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 202 r. 24 rodzin korzystało z pomocy państwa w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ośrodek wydał 39 decyzji administracyjnych przyznających prawo do świadczeń alimentacyjnych z Funduszu Alimentacyjnego. W sumie w 2024 r. do świadczeń z funduszu alimentacyjnego uprawnionych było 31 osób. Wypłaty są realizowane do 30 dnia każdego miesiąca w formie

wypłat na konta osobiste lub w Banku Spółdzielczym w Nowinach według ustalonego harmonogramu wypłat.

Tabela nr 6. Statystyka funduszu alimentacyjnego za okres od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2024 r. poz.1837 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego i przyznaniu świadczeń na rzecz osoby (osób) uprawnionych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach kieruje do dłużnika oraz organu

Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	155.899,78
Fundusz alimentacyjny - kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tego przekazane na:	37.021,81
– dochody budżetu państwa	22.573,07
– dochody własne gminy	15.048,74
Liczba rodzin pobierających fundusz alimentacyjny	24
Liczba wydanych decyzji administracyjnych w tym:	42
– decyzje odmowne	3

właściwego dłużnika zawiadomienie o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego. Zwraca się również do OWD z prośbą o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Tut. Ośrodek po otrzymaniu pism o których mowa powyżej oraz w stosunku do dłużników mieszkających na terenie Gminy Nowiny podejmuje następujące działania:

- Wzywa dłużnika alimentacyjnego na wywiad alimentacyjny oraz do złożenia oświadczenia o stanie majątkowym
- Organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego
- W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika:

- zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny;
  - informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego
- W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:
- złożenia oświadczenia majątkowego,
  - zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy
  - bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywaniu prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych – organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;

Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50 % kwoty bieżąco ustalonych alimentów.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art 209 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.) oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji.

- Po otrzymaniu kolejnego wniosku, o którym mowa w art. 3 ust. 5, dotyczące tego samego dłużnika alimentacyjnego organ właściwy dłużnika przeprowadza z dłużnikiem alimentacyjnym wywiad alimentacyjny oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

- W przypadku, gdy organ właściwy dłużnika ustali na podstawie wywiadu alimentacyjnego lub oświadczenia majątkowego, że sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, lub w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwi przeprowadzenie tego wywiadu lub odmówi złożenia oświadczenia majątkowego, organ właściwy dłużnika nie informuje właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego ani nie wszczyna postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostaje w mocy.
- Organ właściwy dłużnika informuje organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach.

2.6 Realizacja świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne realizowane są w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowinach, jako zadanie zlecone od maja 2004 r. na podstawie ustawy dnia 28 listopada 2003 r.

o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.)

W/w ustawa reguluje przepisy dotyczące przyznania i wypłaty:

Wysokość zasiłku rodzinnego w kwotach obowiązujących w okresie od 2017-11-01 do nadal:

- 95,00 zł miesięcznie dla dzieci w wieku do 5 lat,
- 124,00 zł miesięcznie dla dzieci powyżej 5 r. ż. do 18 lat,
- 135,00 zł powyżej 18 r. ż. lub do 24 roku życia w przypadku posiadania orzeczenia o niepełnosprawności i kontynuacji nauki

Wysokość dodatków do zasiłku rodzinnego w okresie od 2017-11-01 do nadal:

- dodatek z tytułu urodzenia się dziecka, przyznawany w kwocie 1000,00zł jednorazowo,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przyznawany w kwocie 400,00 zł miesięcznie,,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka w kwocie 193,00 zł miesięcznie,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w kwocie 95,00 zł miesięcznie,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego przyznawany w kwocie 90,00 zł miesięcznie dla dzieci do 5 roku życia i w kwocie 110,00 zł

- miesięcznie dla dzieci powyżej 5 roku życia,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolonego wypłacany jednorazowo w kwocie 100,00 zł,
  - dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem stałego zamieszkania dla uczniów przyznawany w kwocie 113,00 zł,
  - dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem stałego zamieszkania w przypadku dojazdu do szkoły to wypłacana kwota 69,00 zł miesięcznie.

Pozostałe świadczenia rodzinne są wypłacane w następujących wysokościach:

- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe” w kwocie 1000,00 zł jednorazowo,
- zasiłek pielęgnacyjny wynosi - 215,84 zł m-nie.
- świadczenie pielęgnacyjne wynosi 2988,00 zł m-nie.
- wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosi 620,00 zł m-nie
- świadczenie rodzicielskie 1000 zł m-nie.

W okresie od 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. 230 decyzji. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 r. wypłacił świadczenia rodzinne na kwotę 3.236.829,64 zł.

Bieżące wypłaty świadczeń rodzinnych dokonywane są w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca na konta osobiste lub za pośrednictwem Banku Spółdzielczego w Nowinach i w formie przekazu pocztowego gdyż taka forma wypłaty jest dużym ułatwieniem odbioru wypłaty świadczenia przez osoby starsze i mające trudności z wychodzeniem z domu.

Zgodnie z ustawą o Systemie Ubezpieczeń Społecznych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach w 2024 r. opłacił składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe na kwotę 332937,49,30 zł przyznane dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego przyznane osobom nie mającym prawa do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu na kwotę 52.680,51 zł. Środki należne za odprowadzane składki są przekazywane na konta bankowe ZUS w Kielcach do końca każdego miesiąca za który przypadają składki.

2.7 Realizacja zadania wynikającego z ustawy Prawo ochrony środowiska.

Na podstawie art. 411 ust. 10g ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm. Wójt, burmistrz prezydent ma obowiązek wydać zaświadczenie o wysokości dochodów. Do wydawania zaświadczeń w Gminie Nowiny został upoważniony kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach.

Zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego wydawane są w związku z Programem „Czyste Powietrze” 2.0.

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania do wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej do dnia złożenia wniosku powinna uzyskać od wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (zgodnie z miejscem jej zamieszkania) zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Wydanie zaświadczenia następuje na żądanie osoby fizycznej. W 2024 r. tut. Ośrodek wydał **135** zaświadczeń o wysokości dochodów.

V. Pozostałe zadania realizowane z zakresu polityki społecznej.

1. Korpus Wsparcia Seniorów.

Gmina Nowiny przystąpiła do realizacji Programu rządowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2024 rok

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 jest elementem polityki społecznej gminy Nowiny w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnymi ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary, a także poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Gmina Nowiny zakupiła usługę teleopieki dla 31 osób, które przekazała seniorom zakwalifikowanym, spełniającym kryteria dostępności. Opaski będą przeznaczone dla osób które ukończyły 60 lat, nie mają rodziny i są niesamodzielnymi. Ta forma wsparcia seniorów, polegająca na zapewnieniu opieki na odległość za pomocą opaski bezpieczeństwa, oparta jest na najnowszych rozwiązaniach cyfrowych

w zakresie teleopieki. Teleopieka stanowi nowoczesną formę sprawowania opieki nad osobami starszymi z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Stanowi istotne uzupełnienie wsparcia realizowanego w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u osób, których stan zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Gmina Nowiny/ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach otrzymała 80% dotacji na realizację działań przewidzianych programem. Dotacja wyniosła 8.875,08zł.

2. Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach realizował Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – 2024 r.”

Gmina Nowiny otrzymała na realizację powyższego zadania dotację z budżetu państwa ze środków Funduszu Solidarnościowego w kwocie 914.358 zł jest to 100% kosztów Programu.

Aktualnie pomocą Asystentury objęte jest 47 mieszkańców naszej gminy, w tym 5 dzieci. Są to osoby często samotne, niepełnosprawne w stopniu znacznym lub umiarkowanym które mają znaczne ograniczenia funkcjonalne powodujące izolację społeczną oraz trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Celem Programu jest zwiększenie szans osób z niepełnosprawnością na prowadzenie bardziej niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia.

Usługi polegają w szczególności na pomocy asystenta w:

1. Wykonywaniu przez uczestnika czynności dnia codziennego.
2. Wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem w wybrane przez uczestnika miejsca.
3. Załatwianiu przez uczestnika spraw urzędowych.
4. Korzystaniu przez uczestnika z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galeria sztuki, wystawa).
5. Zaprowadzaniu i odebraniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej.

Asystent osobisty jest osobą wspierającą i towarzyszącą w codziennych czynnościach z którymi osoba niepełnosprawna samodzielnie sobie nie poradzi. Asystentura jest nieodpłatna, może być świadczona 7 dni w tygodniu.

Z Programu korzystały osoby mieszkające na terenie gminy Nowiny:

1. Dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.
2. Osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności:
  - znacznym
  - umiarkowanym
  - traktowane na równi do wyżej wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

3. Opieka Wytchnieniowa

Gmina Nowiny/ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach przystąpiła do Programu „Opieka wytchnieniowa” ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Całkowita wartość – 18.408,77 zł

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad 4 osobami dorosłymi oraz 1 dzieckiem.

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością mogły dysponować swoim czasem, przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych.

Usługi opieki wytechnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodzin lub opiekunowie z różnych powodów nie mogli wykonywać swoich obowiązków.

4. Projekt unijny „ Tworzenie Lokalnego Systemu Wsparcia dla Seniora”

Gmina Nowiny/ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Nowiny rozpoczął realizację projektu *Tworzenie lokalnych systemów wsparcia dla seniorów* współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027. Projekt trwa do 31 stycznia 2027 r. Kwota przeznaczona na realizację projektu w naszej gminie to 1.391.156,15 zł, w tym kwota dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus to 1.314.642,56 zł.

Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa, gdzie Województwo Świętokrzyskie jest Partnerem wiodącym, a Gmina Nowiny/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach jest jednym z 20 Partnerów. Rekrutacja osób zainteresowanych do projektu rozpoczęła się w miesiącu kwietniu 2024 r.,

Celem projektu jest wsparcie jak największej liczby osób w wieku 60+, w tym osób z niepełnosprawnościami, we wszystkich aspektach życia społecznego oraz rozwój form wsparcia środowiskowego poprzez zwiększenie dostępności do nieodpłatnych specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania seniorów. W projekcie biorą udział następujący mieszkańcy:

- osoby zamieszkujące na terenie Gminy Nowiny;
- osoby w wieku 60+
- osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (ocena wg skali Lawtona)
- osoby niekorzystające z tych samych form wsparcia z innych źródeł, w tym z UE.

Formy wsparcia oferowane uczestnikom projektu (UP) w Gminie Nowiny:

1. Usługa środowiskowa gminnego koordynatora ds. lokalnego systemu wsparcia dla seniorów, służąca zwiększaniu komunikacji seniorów 60+ ze środowiskiem lokalnym w okresie 2024 r. - 2026 r.

2. Usługi opiekuńczo-zdrowotne:

- usługi asystenckie dla UP z niepełnosprawnością ” okres realizacji 2024 r. - 2026 r.
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania lub stacjonarnie –(rehabilitacja, fizjoterapeuta) ” okres realizacji 2024 r.-2026 r.
- pakiety rehabilitacyjne – zajęcia na basenie (aqua areobic) ” okres realizacji 2024 r. - 2026 r.,
- turnus wyjazdowy rehabilitacyjno-usprawniający ” okres realizacji 2025 r - 2026 r.

3. Usługi wspierające:

- „Złota rączka” okres realizacji 2024 r - 2026 r.
- Fryzjer, kosmetyczka, podolog w miejscu zamieszkania ” , okres realizacji 2024 r. - 2026 r.

4. Usługi profilaktyczno-zdrowotne:

- warsztaty profilaktyczno-zdrowotne wyjazdowe (wycieczki edukacyjna prozdrowotne.) okres realizacji 2024 r. -2025 r.

5. Pomoc Żywnościowa 2024.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w partnerstwie z Caritas Brzeziny uczestniczył w Programie Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ).

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 to program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oferujący pomoc żywnościową w formie paczek lub posiłków dla osób najbardziej potrzebujących, a także możliwość udziału w tzw. działaniach towarzyszących.

12 grudnia 2022 r. Komisja Europejska zatwierdziła Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ). Program będzie realizowany przez najbliższe 7 lat – do 2029 r., a jego łączny budżet to aż 583 mln EUR.

FEPŻ stanowi kontynuację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020,

FEPŻ to jeden z programów krajowych, które będą realizowane z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus zgodnie z Umową Partnerstwa na lata 2021-2027. Za wdrażanie Programu odpowiada Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej jako Instytucja Zarządzająca.

CELEM PROGRAMU jest przeciwdziałanie deprivacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej osobom najbardziej potrzebującym oraz zapewnianie środków towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne w okresie styczeń 2024 r. – październik 2024 r., celami szczegółowymi są:

- a. Organizacja i koordynacja sieci dystrybucji pomocy żywnościowej składającej się z organizacji partnerskich regionalnych i lokalnych
- b. Racjonalne zagospodarowanie artykułów spożywczych otrzymanych z IP oraz z innych źródeł, na potrzeby udzielania pomocy żywnościowej osobom najbardziej potrzebującym
- c. Przekazanie artykułów spożywczych osobom zakwalifikowanym do otrzymania pomocy żywnościowej zgodnie z zasadami Programu
- d. Prowadzenie działań w ramach środków towarzyszących wśród osób najbardziej potrzebujących, zakwalifikowanych do objęcia pomocą żywnościową, mających na celu włączenie społeczne
- e. udostępnienie osobom zakwalifikowanym do otrzymania pomocy żywnościowej zgodnie z zasadami Programu dodatkowej żywności pochodzącej z darowizn

OKRES DYSTRYBUCJI ŻYWNOŚCI: grudzień 2023r. – wrzesień 2024r.

Grupy mieszkańców mogący korzystać z pomocy żywnościowej:

- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby bezdomne,

- obywatele państw trzecich,
- osoby obcego pochodzenia i należące do mniejszości (w tym społeczności marginalizowanych, jak Romowie);
- pozostałe grupy odbiorców spełniające kryteria określone w ust. 11.

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI I SPOSÓB KWALIFIKACJI:

Pomocą żywnościową w Programie uczestniczyły osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 poz. 901 i 1693) i których dochód nie przekracza 235% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej¹⁴, tj. 1 823,60 PLN dla osoby samotnie gospodarującej i 1 410,00 PLN dla osoby w rodzinie.

Sposób kwalifikowania osób do uczestnictwa w Podprogramie

- GOPS w Nowinach wydawał uprawnionym osobom skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej lub przekazują organizacjom listy osób zakwalifikowanych do Programu, pod warunkiem uzyskania zgody tych osób
- GOPS w Nowinach we współpracy z Caritasem Brzeziny (OPL T.J ORGANIZACJA PARTNERSKA LOKALNA) rozpowszechniają informacje o realizacji Programu wśród potencjalnych odbiorców i wskazują najbliższe miejsca lub punkty wydawania artykułów spożywczych.
- OPL mogły w swoich siedzibach przyjmować oświadczenia od osób kwalifikujących się do przyznania pomocy żywnościowej [załącznik nr 5 do wytycznych]. Oświadczenia wraz z wypełnionym skierowaniem przekazywane będą do OPS, który potwierdza do kwalifikowalność do przyznania pomocy;
- OPL mogły samodzielnie kwalifikować wyłącznie osoby bezdomne do udziału w POPŻ na podstawie podpisanego oświadczenia [załącznik nr 6 do wytycznych].

ZASADY PRZEKAZYWANIA ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH:

Pomoc żywnościowa była przekazywana osobom najbardziej potrzebującym za pośrednictwem Organizacji Partnerskich Lokalnych jako zestaw artykułów spożywczych w formie paczek żywnościowych. Zestaw roczny na podprogram 2023 obejmuje artykuły spożywcze o łącznej ilości ok. 34kg. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach zakwalifikował 150 osób.

VI. Kierunki działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach w wyniku rozeznania środowiska planuje w 2025 r. wydatkować kwotę przyjętą w budżecie Gminy, m.in. na następujące działania:

1. Na rzecz rodziny:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji,
- praca socjalna poprzez planowanie i długotrwałe działania na rzecz wzmocnienia bądź odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- informowanie społeczności lokalnej o zasadach funkcjonowania systemu pomocy.
- realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 marca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.
- podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy,
- rozwój Lokalnej Sieci Wsparcia Seniorów przy wsparciu Funduszy Europejskich,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi,

1. Na rzecz starszych samotnych osób oraz niepełnosprawnych:

- Kontynuacja programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej;
- Organizacja spotkania dla osób starszych i samotnych pod nazwą „Wigilia dla osób samotnych”
- Współorganizacja „Dnia Seniora”
- Kontynuacja Programu „Korpus Wsparcia Seniora”

- Opieka wytechnieniowa.
  - Projekt unijny „Lokalny System Wsparcia dla Seniora”
  - Pomoc żywnościowa w ramach POPŻ.
3. Udzielanie pomocy zgodnie z obowiązkiem ustawowym:
- pomoc pieniężną i niepieniężną wynikającą z ustawy o pomocy społecznej.
  - realizacja zadań zleconych między innymi świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny,
  - prowadzenie analiz na temat przyczyn i rozmiarów niekorzystnych zjawisk społecznych, rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej oraz badanie skuteczności podejmowanych działań socjalnych,
  - zapewnienie warunków do zaspokojenia potrzeb bytowych, zdrowotnych i społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych nie mogących zaspokoić ich we własnym zakresie,
  - usługi opiekuńcze realizowane w domach podopiecznych.

Kierunki działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach są zgodne z przepisami, posiadanymi środkami finansowymi i zasobami ludzkimi.

Przygotował

Kierownik GOPS w Nowinach

Marcin Król